

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiuri 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Dr. Atanasie M. Marienescu.

Sâmbătă, 11 Ianuarie 1915.

In aceste zile înviorate, — când după cuvântul prorocului Ieremia «sabia lui lehova mistue dela o margine pănă la ceealaltă, încât nici un muritor n'are pace», — s'a stins în chiliuța lui linistită, dintr'o stradă laterală a Sibiului, octogenarul Academician Dr. Atanasie Marienescu.

Sufletul lui s'a izbăvit din legăturile durerii, împreunat în mod fatal cu haina șubredă de lut a trupului, în care s'a sălașluit aproape 85 de ani. Acum plătindu-și datoria pământului, dela care o împrumutase, a schimbat suferințele acestui traiu vremelnic cu pacea și lumina vieții de veci.

Cine l-ar judeca pe Atanasie Marienescu numai după cum l-a cunoscut în deceniile din urmă, în anii adâncilor sale bătrânețe, și-ar face de sigur o idee greșită despre activitatea și cariera lui ca om de litere. Ar fi și o nedreptate în această judecată, căci vrednicia muritorilor trebuie sănătă după valoarea activității lor din anii tinereței și din vîrstă bărbătiei, iar nu după ultimele licăriri din anii bătrânețelor, despre care și tu știm cu toții, că sunt covârșitori de felurile osteneli, dureri și neputințe... «Cruda ac viridis senectus!»... (Tacitus.)

In fața proaspătului mormânt, un elementar simț de dreptate creștinească ne îndrumă deci, să cercetăm începutul și zenitul carierei literare a lui Atanasie Marienescu, spre a învedera — pentru cei ce nu și-ar putea da sama deplin, cum a ajuns el membru al Academiei Române, că această distincție a fost înconjurarea dreaptă a unor stăruinți literare îndelungate și a unor merite, pe care opinia noastră publică de prin anii 1860—80 le știa prețui mai favorabil decât cea dela începutul secolului al XX-lea.

Activitatea literară și o începută Atanasie Marienescu la 1857 prin o serie de articole publicate în *Telegraful Român* (nrri 69—70) sub titlul: «Invățătoriul poporului», dând diferite sfaturi de ordin practic. Articolul intitulat: «Agonisește și de lux de păzește» îl însoță redacția cu o notiță spunând, că autorul e «unul din doctoranții nostri dela Pesta, carele pentru publicul nostru acum a scris mai dintr'u ntâi, însă sperăm, că nu și mai de pre urmă». Speranța redacției n'a rămas în desert. În același an a început să publice Marienescu și câteva versuri («Idea perzăcutoare» în foiletonul nr-ului 101, «Fata și Porumbița» nr. 102), iar într-o corespondență din Pesta («Ceva spre luare aminte» nrri 89—90 din 1857) surprinde publicul cu un vast plan de colecții folcloristice. «Când Dumnezeu a creat pe om — scria atunci Marienescu — a creat deodată cu ființă lui și poezia și aceasta e deodată cu lumea». Gradele de dezvoltare ale poeziei sunt: «lirica, epica și epopeea,

fără cări nu poate fi literatura». «Poezia noastră are asemenea timp fabulos, antic și nou; la începutul ei s'a creat lirica, mai târziu epica și acum se începe epopeea». *Arghir și Elena* s'a format în epoca antică (*Traian—Dacia*) și e de origine română, iar nici decum italiană sau maghiară. În colindele de Crăciun a auzit Marienescu acasă pe ficiori cântând despre *Hădrian și Reriu* (cari «nu pot fi alții decât Hadrianus și Aurelius»). «Românul e născut poet» zice Alexandri, poetul cel mare al Moldaviei.... Eu — continuă Marienescu — mi-am luat în cuget, ca să întreprind culegerea poezilor poporale din Transilvania, Ungaria, Banat și Bucovina, pentru că să le pot reprezenta poporului român.... Prețul va fi moderat, venitul curat se va alătura unei fundațuni românești... «Despre acuratețea mea îmi dau parola», zice Marienescu, și termină cu rugăciunea psalmistului: «Inimă curată zidește întru noi, Dumnezeule!»

Redacția își exprimă bucuria, că s'a găsit omul potrivit pentru această întreprindere salutară, cu atât mai mult «cu căt suntem norocoși a saluta pre unul ca acela în persoana unui bărbat energios ca Domnul Marienescu, carele ne dă atâtă speranță pe viitorul». (Roagă deci cetorii, să culeagă poezii poporale și să le trimită la adresa: D. Atanasiu Marian Marienescu în Pesta, Strada Vațăului Nr. 12).

Bucuria obștească pentru întreprinderea literară națională a tinărului «doctorand» dela Pesta își găsește în curând expresia versificată în următoarele trei strofe dedicate

Lui At. M. Marienescu.

«Albină bărbătă, ce-n repede zbor,
— Răpită d'al verii puternic dor —
Pe câmpuri imense te-ai dus, până uitași
De vatra maternă, de unde plecași!»

«Acum te re-aduce impulsul firesc
La coșnița-ți plină d'un popul frătesc.
Ești binevenită! Dă mâna cu noi
Pe zile frumoase, pe vânturi și ploi...»

«Trăiască matca! Căci stupul e plin
De viață, juncete, de cuget serin.
Stătare, asudă, adună mereu!
Amiaza e caldă — și «bun Dumnezeu»...»

Versurile acestea sunt semnate numai cu inițiala B.¹ Autorul lor e probabil Zaharie Boiu, poetul sibian și vestitul predicator de mai târziu al bisericii noastre. Această presupunere poate fi sprijinită pe împrejurarea, că Boiu apreciază și mai târziu favorabil talentul de versificator al lui M., pe când față de alții versificatori con-temporani nu se sfătuiește a lua asupra-și rolul de critic sever. Când a-pără la Arad almanahul «Muguri», dedicat «sexului frumos român» și alcătuit «prin conlucrarea junimei clericale și studioase a claselor gimnaziale superioare», cuprinzând 59 poezii, parte originale, parte reproduse din autori cu renume, Zaharie Boiu a scris o recensiune destul de pipărată,² spunând că tot ce e bun în a-

ceastă carte, nu e propriu și tot ce e propriu, nu e bun, afară doar de 3 poezii ale lui Atanasie Marienescu, care sunt «ca trei fire de măgheran printre urzici»..

Versurile originale ale lui M. n'au avut însă o valoare durabilă. Cu atât mai durabilă a fost sărguința lui ca folclorist, adunând ce-i venea la îndemnă și publicând, la anumite intervale, câte un «raport în interesul poeziei poporale», precum și colecții unea de *Balade și Colinde* (1859) 1867. Dela o vreme s'a gândit să-și completeze această activitate și prin culegerea datinelor poporale. În scopul acesta adresează la 1870 o «Epistolă deschisă către domnii protopopi, preoți, profesori, invățători și către literații români»¹ rugându-i pe toți să-i dea mâna de ajutor în această luceare.

Paralel cu activitatea de versificator și folclorist se manifestă și atragerea lui către studiile istorice, despre care era convins M., că dău «cel mai mare nutremânt» pentru creșterea generațiunilor tinere «în idei naționale». Ca instructor al fraților Alexandru și Eugeniu Mocioni de Foen, cu ajutorul istoriei naționale, a reușit a da acestora o creștere națională și o îndrumare din cele mai bune. Lor le dedică și broșura retrospective la 1861 din revista lui Visarion Roman: «Amicul Școalei» sub titlul: «Istoria româna națională pentru tinerimea națională» dând — cum însuș spune — «un estras sistematizat din Șincai» despre istoria Românilor dela anul 105 până la sfârșitul secolului al XIV-lea.

In «prefațune» arată că «lipsa de o istorioră română pentru tinerime» l-a îndemnat «să-i aducă acest opuscul», silindu-se «în toate a cerca adevărul, căci fără aceasta istoria — precum zice Polibios — e ca și găina oarbă; și în toate l-a condus tendința de a nobiliza simțemintele naționale, și a consolida înfrățirea Românilor»...

Firește, că atât în activitatea sa de folclorist, că și în cea de istoric, Marienescu săvârșea, cu zel deosebit, muncă de *autodidact*. Nici studiile de drept din tinerețe, nici cariera lui judecătorească din vîrstă bărbătiei, nu i-au dat prilej și răgaz, ca să-și poată însuși metoda, care înlesnește munca specialiștilor în asemenea chestiuni de știință.

Cu toate acestea a fost bine apreciată activitatea lui Marienescu, căruia la 1881 i s'a deschis și porțile Academiei Române. Intrarea în acest areopag al științei românești i-a fost însoțită de un vast discurs de recepție despre «Viața și operele lui Petru Maior» (București, 1883). Colegul său, istoricul V. A. Urechia, întâmpină atunci pe Marienescu prin următoarele aprecieri elogioase despre activitatea lui:

«Născut la 1830, pe pragul de renaștere al României, D-Ta ai completat pe Alexandri în lucrarea sa,

dacă nu-mi permite modestia D-tale să zic, cum o rază se adaogă la alta, apoi, după expresiunea poetului: «ca doi ochi într-o lumină». Baladele și colindele ce ai publicat între anii 1859—67, ti-ai arătat, D-le Marienescu trecutul poporului român. Însă d-ta ai voit ca acest popor să nu se glorifice numai cu trecutul lui, și de aceea te-ai ocupat de cultura lui viitoare și ai servit-o prin frumoasa D-tă publicație din 1858, cu titlul: «Invățătorul poporului». D-ta ai învățat poporul să aștepte salvarea lui din continuarea meseriei plugăriei, din dedarea lui la comerț, la industrie. Si totodată l-ai învățat pe acest popor să-și știe și istoria trecutului, prin acel bun manual școlastic, care avu onoare să fie dat afară din școalele de peste munți, prin porunca regimului de acolo, în 1876. Nepricepuți! Nu cu înflăturarea de cărți vor stârge ideea națională, care va persista cât va bate pe lume o inimă română! Nepricepuți! Vor să iezească oceanul!

«Nu voi să înregistrez aicea alte lucrări ale D-tale, cari așteaptă numai publicarea și din care unele eră cunoscute Academia, ca *Novacele*, cântecele lui Novacu și ale fiului său Gruia, Colecțiunile de farmece și desăcante, Doinete, Horele din nou cuilese, Mitologia Daco-Românească etc. Să trăiești, d-le Marienescu, ca să le vezi în mâna publicului, care ca azi, și afunci te va saluta cu acea dragoste desinteresată, ce numai în colectivitate umane întâlnește individele, care se ridică prin minte pe deasupra capetelor comunului!

«Eu din parte-mi mărturisesc, că aștept cu vie nerăbdare, dintre toate operele d-tale, Mitologia și acea cu titlul: Provinciile române, op juridic — materie în care eşti prea competent, cum te arată și gradul ce ai de doctor în drepturi și jude superior al Curței apelative din Pesta — și totodată op istoric despre starea Românilor în Dacia în primii secoli.

«Dară încă odată, Academia n'a avut lipsă de publicarea tuturor acestor lucrări; laboarea d-tale de 23 de ani în ogorul culturii naționale a îndemnat-o să-ți deschidă porțile acestei incinte».

La intrarea sa în Academie avea deci M. o mulțime de proiecte pentru desfășurarea activității sale din viitor. Materialul de folclor, ce adunase până atunci, spunea că l-ar avea prelucrat pentru «patru tomuri de 80-90 coale tipărite». Din aceste 4 tomuri Academia a publicat, la 1884, pe cel dintâi cu titlul: «Cultul păgân și creștin», (Sărbătorile și datinele române vechi), în care însă autorul n'a ajuns să rezolve problema destul de importantă, ce-și fixase, aceea de a dovedi «ce e element curat roman vechiu, ce e curat creștin și, în unele datine, ce element roman vechiu — fără de canalul religiunii — să a încreștinat, și ce element creștin să a împăgânit?» Acestei întrebări i s-ar fi dat o deslegare în următoarele 3 tomuri, cari n'au mai apărut, deși autorul era de-

¹ Tel. Rom. 1857 Nr. 91 pag. 363.

² Tel. Rom. 1860 nrri 8 și 9.

³ Ibidem 1870 nrri 14 și 15.

plin convins despre utilitatea lor, precum și despre competența sa în această materie. «Nume altul — spunea el în prefața tomului I — până când scriu aceste, nu a ajuns de a cunoaște săa de afund secretele vieții poporului nostru. Nici alta poate fi o fântână mai bună pentru naționalizarea literaturii noastre decât tomul acesta (al III-lea) și cel următor».

Ca membru al Academiei a prezentat adeseori comunicări istorice și filologice în ședințele acestui înalt așezământ și n'a lipsit să apără cu stăruință locurile Ardelenilor în sinul Academiei Române. Era adânc măhnit, când vedea că aceste locuri, de sigur din vina Ardelenilor, ajungeau să fie ocupate de Români din alte părți. Astfel scria în 4 iunie (22 Mai) 1910: «La influența lui K. secțiunea în locul lui B. (Ardelean) a ales cu majoritate pe St. (din Bucovina) președinte de tribunal, care va trece în pensie. Numai eu am fost contra, zicând: In locul unui Ardelean numai Ardelean să se aleagă. Poate că și în plenum voi susține principiul meu, — dar lupul a măncat oajă».

Acasă, își continua bătrânu M. cu sărăguință activitatea ziaristică. Publicațiunile sale însă nu mai întâmpină aceeaș primire călduroasă din partea publicului, de care se înredniciseră încercările lui din tinerețe, când pe lângă versurile sale și colecțiile de folclor, se avânta uneori și la discuții de ordin politic, adresând scriitori deschise unuia dintre cei mai vestiți publiciști maghiari, baronului Sigismund Kemény, căruia îi spunea, cu multă dreptate, că numai «sinceritatea e frângchia, ce ține duraver la olaltă diferitele popoare ale patriei».¹

Firește, că bătrânu, obișnuit altădată cu aprecieri elogioase din partea publicului românesc, vorbia acum adeseori cu indignare despre lipsa totală de preocupări culturale și științifice a acestui public, care nu mai avea răbdare să asculte conferențe atât de savante și de lungi ca cea «despre articol și declinație»...

Dar nici indiferentismul publicului, nici zilele celor mai adânci bătrânețe nu-l puteau împedeca de a făuri din an în an planuri tot mai mari pentru viitoarele sale lucrări. Soarta acestora a fost să rămână în domeniul dorințelor vagi; socomit însă, că autorul lor a fost totuși în drept să se mute în împărăția luminei cu conștiința senină a celui ce și-a împlinit sorocul în această lume pământească și cu măngăierea că: «In magnis et voluisse sat». Dr. I. Lupaș.

¹ Tel. Rom. 1861 nr. 4, foileton: «Epistola lui At. M. Marienescu către D. Baroane Sigismund Kemény, redactor la Pesti Napló».

FOIȘOARĂ.

Pilat din Pont.

— Legendă. —

(Urmare).

IV.

Ingândurat se plimba sluga credințiosă a cezarului pe străzile Ierusalimului, purtându-și gândul departe... spre terminul pus de Pilat. Cum rătăcea să fără să te pomeni de odată în frumosul parc de maslini, cari mândri își înăltau cununile în aer, în apropierea nemijlocită a orașului.

Nu-și putea da seama că unde se află.

Atunci se îndrepta spre el o femeie uscătivă și palidă, cu o față gânditoare și întrebă pe Albaniu cu glas tremurător:

— „Nu esti cumva tu trimisul împăratului din cetatea Romei, care cauți pe făcătorul de minuni, pe dascălul cu mare renume al Iudeei?”

Albaniu aruncă o privire curioasă asupra femeii necunoscute, apoi îi zise:

— „Eu sunt. Tu știi doar unde se află el acum?”

— „Stiu. Dar înzădar îl mai aștepți acum... El deja-i acolo!”... — răspunse femeia, arătând spre cer.

Răsboiul european. Revista *Fortnightly Review* publică, sub titlul de *Chestiunea balcanică și Răsboiul european*, un articol sensațional, zicând: Cea mai importantă întrebare a Balcanului nu este astăzi, că oare cui va apartine Constantinopolul; ci întrebarea e al cui va fi Balcanul, al slavilor sau al germanilor? Chiar dacă Turcia ar fi bătută, chestiunea nu va fi deslegată; din contră, se va începe atunci lupta pe moarte și viață între slavism și germanism. Monarhia austro-ungară și Germania nu sunt amenințate de Anglia și de Franță, ci numai de colosul nordului. Rusia este de 70 de ori mai mare decât monarhia, de 40 de ori mai mare decât Germania, și de două ori atât, cât e continental european. Țara aceasta colosală are 170 milioane de locuitori, Germania 67 milioane, Austro-Ungaria 52 milioane. Peste 25–30 de ani Germania va avea 90 milioane, Austro-Ungaria 60 milioane, iar Rusia 300 milioane. Și, în considerare că are pământ de ajuns, împărăția rusescă va putea exista și fără mari sguduiri agrare și politice. Dacă Rusia, — se termină articoul revistei încălit de *Politicus*, — își va mări teritorul, ea are să primejduească atât pacea Europei, cât și ordinea morală a lumii. Răsboiul între elementul slav și cel german trebuie să schimbe frontierele în defavoarea Rusiei, căci actuala hartă nu e îndreptățită să mai dăinuască.

Secretul succesului.

— Tineretului nostru. —

II.

Problema succesului.

In ziua de azi mereu auzim repetiții de către noi trăim într-o societate democratică, dar puțini își bat capul ce se înțelege sub aceste vorbe banale.

Unii caută esența democrației moderne în caracterul *popular* al formelor politice, cum e reprezentarea națională, sufragiul universal, etc. Dar aceasta nu este decât o democrație de formă, cu toate că cuvântul democrație în înțeles etimologic însemnează *guvernare sau puterea poporului*. Afără de această democrație *guvernamentală*, mai este una cu mult mai substanțială, și anume *democrația profesională*.

In unele republici ale Greciei există democrație politică; dar nicăieri în lume n'a existat o adevărată democrație profesională, până n'a venit creștinismul să proclameze principiul egalității între oameni și ca urmare să desființeze sclavajul și diferențele de castă și de rasă.

Creștinismul a sămănăt sămânța, dar roadele încă n'au fost culese toate. E drept, sclavajul a fost lovit de moarte și de fapt a și început să descrească repede, dar a facut loc *iobagiei*, iar după dispariția iobagiei a mai rămas încă *ierarhia* claselor eterodice. Se poate zice, că abia numai astăzi începem să culegem cele mai gustoase fructe sociale, sămânate de creștinism în-

ține cu nouăsprezece veacuri. Aceste fructe pot fi numite cu dreptul: *democrație*, se înțelege înțind seamă de evoluția făcută de acest cuvânt în trecerea sa de pe terenul politic pe cel economic și social.

In treacăt fie zis, democrația aceasta, care se impune azi tuturor cercurilor societății, există în biserică noastră ortodoxă în toată întregimea să încă din zilele prime ale creștinismului. In biserică noastră este o adevărată societate democratică, nu în ce privește administrația numai, ci în sens social. Ea nu recunoscut privilegiile de naștere ori ereditate; pentru ea nu există altă aristocrație decât cea a talentului și a virtuții. In biserică noastră toate funcțiile sunt deschise pentru toți cei neîntinăi și cu talent, fără nici o considerație. In constituția bisericii noastre e realizat cel mai ideal sufragiu universal.

Acest principiu, numit azi democrație, care în fond nu este decât *egalitatea creștinăscă*, înțelut cu incetul a pătruns deodată cu spiritul creștinesc în societățile neformate încă, până ce a izbutit să le stăpânească azi în mod absolut.

Astăzi, cu excepția cătorva amintiri arheologice și a unor forme decorative dintr-o societate care a dispărut, privilegiile de naștere și de clasă nu mai există. Astăzi oricare fiu al poporului se poate ridică prin cinstea și talentul său până la guvernul statului. Conducerea armatelor nu se mai încredințează numai prinților de sânge și moșnenitorilor de titlu nobilitari, ci oricare soldat prin viteză, stăruință, valoarea și inteligența sa se poate ridica până la treapta militară cea mai înaltă. Singur monarhul, în statele cari au păstrat această formă politică, primește pe cale ereditată dignitatea cea mai înaltă în stat, ca un simbol viu al istoriei patriei. Afără de acest caz unic, toate celelalte funcțiuni sociale, fără excepție, sunt accesibile pentru toți cei ce au talent, cinste și hărnicie. Iar din punctul nostru de vedere, ușor putem zice, că toate funcțiile sociale sunt accesibile pentru tineri.

Dar, după cum am arătat deja, succesul social nu înseamnă, ca fiecare tiner să se înalte până la cea mai înaltă treapta socială. Așa ceva ar fi deadreptul cu neputință.

Fiecare fiu al neamului își va asigura succesul în chemarea sa socială, dacă mai întâi își va cumpăra cu prudență însușirile naturale și împrejurările sociale, apoi își va alege cariera ce-i-a fost rânduită de provință și în sfârșit se va săli și o dobândi prin hărnicie și o va ocupa cu cinste. Dacă va face așa, va lucra în interesul neamului său, și în același timp își va afla și fericirea pe pământ.

Atât mintea, cât și credința ne spune, că Dumnezeu a hotărît pentru fiecare om *un loc în viață*; că Dumnezeu nu a creat nimic în lume fără scop, că toate le conduce spre un scop final, care culminează în preamărirea Lui. Dar tot credința ne spune, că Dumnezeu se îngrijește și de *fericirea* vremelnică a creaților sale rationale și nu le cere altceva, decât să lucreze liber, printrucă le-a făcut libere.

Dar dacă inteligența are însușirea să întească spre un anumit scop, este cheamărea Inteligenței nemărginite nu să îndrepte numai ființele spre scopul final, ci totodată să prevadă și rânduiească calea pe care ființele pot ajunge la întâi. De sigur nu putem afirma, că Dumnezeu a destinat pentru fiecare dintre noi un loc particular în societate și noi n'avem decât să așteptăm să fim înfruntați în el. Dumnezeu

bătă de dintele vremii, se deschise și ei intrără.

Veronica își scoase cu grija din lădiță comoara neprețuită: chipul lui Isus, care se afla pe mărama aceea, cu care își sterse Mântuitorul fata plină de sânge și sudore, atunci când își îndrepta, cu crucea în spini, pașii spre locul pierzării.

— „Ea! — zise ea — acesta e chipul aceluia, pe care îl cauți tu cu atâtă dragoste și de la care așteptă să-ți vindece stăpânul”.

Albaniu privea uimit la chip.

— „Vinde-mi-l mie, Veronica. Te rog vine-mi-l și eu îl voi plăti cum tu nici nu poți crede”, — esclamă Albaniu.

— „Nu pot moșule, nu pot nici când. Nici moartea nu mă va despărți de chipul măestrului și D-zeului meu!”...

Albaniu căzu pe-o clipă în vârtejul gândurilor, dar se reculese îndată și replică din nou Veronica:

— „Dacă nu voiești să mi-l vinzi, vino dar eu mine la Roma. Vino de i arăta chipul acesta stăpânului meu, împăratul, căci dacă făcătorul acela mare de minuni era Fiul lui Dumnezeu, poate să vărsi minuni și acum, cu cine voiește... Se poate foarte ușor să-l vindece, ear tu atunci vei fi ceea mai fericită femeie de pe pământ. Te vei bucura de cinste și avuție mare”.

nă hotărât la ce anume poziție îi este permis individului să aspire în constituția democratică a societății noastre.

Din aceasta rezultă două concluziuni, una chemată să încurajeze nădejdea și ceea-lăltă să înfrâneze imprudența tineretului. «Dumnezeu, care mi-a dăruit viață și mi-a fixat un scop în lumea aceasta — poate zice oricare tiner — mi-a pregătit desigur și o cale, pe care să pot ajunge la acel scop». Nimenea prin urmare n'are motiv să descurajeze ori să despereze. Aceasta e prima concluziune.

De altă parte *toate funcțiile sociale* sunt accesibile pentru fiecare tiner, dar nu e cu putință, ca *toți* tinerii să dobândească aceeași funcție. De aci urmează, că provinția dumnezească nu a destinat pe *toți* tinerii pentru *toate funcțiile*, ci pe fiecare dintre ei pentru *una*, sau pentru cîteva, între cari trebuie să aleagă. Se vede de aci — și aceasta e și două concluziune — că de *îndrăzneț și imprudent* este tinerul, care și închipue, că poate să aspire la orice. Organizația societății de azi, ce e drept, explică această îndrăzneală, dar nu o poate justifica.

In organizmul societății antice marea majoritate a tinerilor știa aproape din leagăn, ce funcție îi era destinață. Succesul pentru dânsii era curat o chestie de *moralitate*, pentru că era de ajuns să-și împlinească datorințele fiecare, ca să se vadă purtat ca într-o dulce legănare spre scopul pentru care era hotărât.

Unii în urma obârșiei lor nobile se nășteau meniți să servească patriei și suveranului lor în cele dințai funcții administrative ori militare. Alții în urma nașterii lor umile erau legați de glie, și trebuiau să o prezinte în sudoarea feții lor, ca prin roadele ei să contribue la susținerea națiunii. Unii tot în urma nașterii erau îndreptați spre tribuna judecătorească, iar alții spre profesioniile manuale.

Pe acești din urmă la vîrstă legală li primea *breasta ca ucenici*, îi ridică apoi la rangul de muncitori și dacă se arătau vrednici îi facea *măiestri*. Dar totodată li se da și ultimatum: «Nu încercați proceduri arbitrale spre a vă perfecționa munca! Nu bateți drumuri nouă spre a vă îmbunătăți condițiile de traiu! Breasla, care vă dică și vă educă la sănul său, vă alunga dela sine și vă proscrive, dacă încercați să-i modificați statutul!»

N'are rost să mai discutăm, dacă această organizație prin stabilitatea și servitul ce o impunea, a fost avantajoasă ori desavantajoasă pentru viața cetățenească. De asemenea n'are rost nici să scrutăm, dacă societatea de azi, prin perspectivele fără margini ce le ofere tineretului, compensează lipsa de sprinj, ce o refuză pentru primii ei pași. Istoria tot nu o mai putem reface, pentru că este cu neputință să împingem înapoi arătătorul pe cadranul care marchează veacurile.

Dar orie bine, ori rău, e fapt, că tineretul așa nu mai este înălțuit în fierile, cari îl și susțină, dar îl și întemniță. Astăzi fiecarui tiner îi spune glasul constiinței, că îl este rezervată o funcție în societate. Însă nu-i poate spune nimenea cu siguranță, care anume este acea funcție; nici nu-i o poate procura nimenea, dacă singur nu și-o poate cucerii prin hărnicie sau personală.

Tocmai pentru aceasta *problema succesului* în epoca noastră prezintă atracții particulare, dar și dificultăți speciale. Căi tineri în zilele noastre nu își intind aripile

— „Moșule, eu nu am lipsă nici de una, nici de alta. Eu sunt destul de fericit în liniaștea acestor patru păreți bătrâni. Dar eu viu cu ea mai mare placere cu tine la Roma, dacă îl va putea ajuta chilul acesta stăpânului tău”, — îi răspunse Veronica.

Albaniu se lovișoră. Bucuria sufletului său o arăta într-o infățișare feții sale. Nu mai cutesă să pierde nici o clipă. Era fericit, nespus de fericit, căci știa, că Fiul lui Dumnezeu, care a murit pentru păcatele oamenilor, va înșănătosa și numai prin chipul acela plin de sânge de pe mărama Veronicei pe stăpânul său boala. Nici nu mai zăbovi, după răspunsul lui Pilat, ci plecă spre Roma, dimpreună cu Veronica, care își străgea cu drag la săn chipul Măntuitorului...

V.

Năia, pe care călătorea locuitorul Iudeii, dia înțâmplare ajunsă mai târziu la tărmurii peninsulei decât triremea împăratului, care ducea pe Albaniu și Veronica.

Paraliza lui Tiberiu devine din zi în zi tot mai insuportabilă. Medieci și auguri lui nu mai știeau ce-i de facut. Privirea lor fără de nici o rază de speranță îl înfrica și mai mult pe bietul împărat, și parecă simte, că în curând are să-vină moartea.

— „Întru adevăr, căt de tristă-i viața unui paralitic — murmură el adesea la sine

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Notițe

despre

întâmplările contemporane

scrise de

Ioan cavaler de Pușcariu.

Prețul broș. 3 cor. + porto 20 fil.

Legat cor. 3·50 + porto 30 fil.

Monografia
institutului seminarial teologic-pedagogic „Andrei”
al
arhidiecezei gr.-or. rom. din Transilvania
de
Dr. Eusebiu R. Roșca,
director.

Se poate procura dela Librăria arhidicezană din Sibiu sau dela autor cu prețul: Broșată 3 cor. 50 fil. Legată 4 cor. Porto poștal 30 fil.

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

De argint veritabil inele și cercei dela cor. — 40 in sus		Totii articili in aur veritabil de 14 carate, cu veritabile bri-
" " " broșe și acă-	" " " 40 "	liante, diamante, pietriscumpe,
" " " (țăoare (juju) " " "	" " " 4— "	după greutate, căt se poate de ieftin.
" " " ceasuri " " "	" " " 4— "	Cele mai fine corse de argint
" " " brățare și na-	" " " 50 "	de China. dela cor. 1·80 in sus
" " " sturi " " "	" " " 50 "	" " " vase de flori " " 1·80
Bastoane de preumblare și de		" " " decorații de " " 5 — "
călărit de argint sau montate		" " " lueruri de
cu argint " " 3— "	" " " lux, decorații de mașă și pe-	
Deargint veritabil lanțuri deces	" " 1·30 "	reți, tacămuri Bendorf și
tabachere " " 8— "	" " 8— "	Cristofle, în alegere mare și
" " " tacămări o-		căt se poate de ieftin.
biecte de lux, decorație de		Fiecare obiect de aur și argint
masă de tot felul căt se poate		și probat și examinat oficio-
de ieftin după greutate.		și provăzut cu insignia ofici-
Aur verit. 14 carat. inele, cercei " " 3— "		oasă. Afără de acea se ga-
" " " lanțuri de	" " 14— "	rantează și în seris pentru
ceas " " 14— "		veritabilitate.
" " " ceasuri de		Mai departe recomand ceasuri
dame " " 15— "		de buzunar de nickel, otel,
" " " brățare " " 12— "		golding, argint nou " " 2·50
" " " acățătoare (juju) " " 4— "		Ceasuri de perete " " 3— "

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprințul Oaoratului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de oroloage, juvaericale, aurării, argintării și argint de China,

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

(2) 5—24

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană:

Călindarul arhidicezan

pe anul 1915

cu řematismul autentic al bisericiei ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

La Librăria arhidicezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot acelaș și în dos, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Acelaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Acelaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru surit și la mijloc cu o cruce împriimată, foile colorate galben, cu copciu **25 cor.**

Recuizite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidicezană

ICOANE SFINTE

pictură de mână în ulei, pe pânză, în orisicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Invierea lui Lazar
Schimbarea la față¹
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Invierea Domnului
Inălțarea — Florile
Tăierea împrejur
Nașterea Maicei Domnului
Pogorârea Duhului sfânt
Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
Grigorie, Vasilie și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezătoru

II.

Iisus pe Cruce
Inălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul de foc
Tăierea capului sfântului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasilie

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumitru călare
Sfântul George
Maica Domnului
Petru și Pavel
Arhanghelii Mihail și Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

IV.

Arhanghelul Mihail
Gavriil
Apostol ori care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
Simeon Andrei
Evangelistul Ioan Luca
Marcu Mateiu
Prorocul Zaharia
Apostolul Iacob Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.				
	Mărimea in cm.					Mărimea in cm.					Mărimea in cm.					Mărimea in cm.				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100
foarte fine Cor.	39·20	44·80	58·80	81·20	106·40	35—	40·60	51·80	70—	89·60	30·80	37·80	46·20	61·60	78·40	28—	34·60	42—	56—	70—
fine . . .	26·60	29·40	46·20	56—	72·50	23·10	27·30	40·60	49—	65·80	20·30	23·80	35—	43·40	60·20	18·20	21—	30·80	39·20	56—
simple . . .	14—	16·10	18·20	26·50	36·40	12·60	14—	16·10	23·80	32·20	11·20	11·90	14—	21·70	29·40	9·80	10·50	11·90	9·60	26·60

Prețurile indicate în semnul de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinichea și aluminiu.

Deosemenea și cu angajamentul pentru **prapor** din orisice fel de material și de orisice coloare pe lângă condițiile cele mai favorabile